

Gemeenteraad

Zitting van 8 juni 2021
Beleid en Uitvoering - Samenleving en
Ontwikkeling

2021_RAAD_00019 - Wijzigen Algemene plaatselijke verordening Steenwijkerland - Lachgasverbod - besluitvormen

Overlegd met

Hilda van der Walle, Controleurs Openbare Ruimte.

Portefeuillehouder

R. Bats

Samenvatting

Over het gebruik van lachgas zou landelijk een verbod worden ingesteld. De aangekondigde datum van de inwerkingtreding van het landelijk verbod is eerder al uitgesteld en wordt opnieuw uitgesteld. In plaats van af te wachten op het landelijke verbod wordt daarom ingezet op een lokaal verbod. Dit wordt opgenomen in de Algemene plaatselijke verordening.

Beschrijving

Inleiding

De verkoop en het gebruik van lachgas in Nederland nemen zichtbaar toe. Lachgas heeft een negatieve invloed op de gezondheid en het sociaal veiligheidsgevoel.

Het kabinet heeft aangekondigd lachgas op lijst II van de Opiumwet te willen plaatsen en daarmee recreatief gebruik van lachgas te verbieden. Aanleiding was een risicobeoordeling waaruit bleek dat recreatief gebruik van lachgas tot schade aan de volksgezondheid en samenleving leidt. De aangekondigde datum van de inwerkingtreding van het landelijk verbod was 1 januari 2021. Deze is uitgesteld tot voor de zomer van 2021, maar is inmiddels nogmaals doorgeschoven in de tijd. Daarom wordt ingezet op een lokaal verbod. Dit verbod kan opgenomen worden in de Algemene plaatselijke verordening.

Uw gemeenteraad wordt voorgesteld te besluiten tot wijziging van de APV volgens de bijgesloten "Nota wijzigingen APV 2021 - Lachgasverbod".

Voorstel

Voorgesteld wordt om de Algemene plaatselijke verordening Steenwijkerland te wijzigen volgens de "Nota wijzigingen APV 2021 - Lachgasverbod".

Argumenten

Toelichting algemeen:

De APV voorziet op dit moment al wel in enige mogelijkheden om op te treden tegen handelingen als die te relateren zijn aan lachgas-gebruik. Het gaat om hinderlijk gedrag (artikel 2:47, 2:49 en 2:50 APV), samenscholing en ongeregelde heden (artikel 2:1 APV), en 'venten' (het ventverbod is opgenomen in artikel 5:15 van de APV). De Drank- en Horecawet verbiedt daarnaast kleinhandel vanuit een horecagelegenheid. Indien in een gelegenheid lachgas in pakketjes wordt verkocht (ballonnen, patronen en materialen om de ballon 'gebruiksklaar' te maken) kan hierop door de

gemeente worden gehandhaafd. Ook kan gehandhaafd worden op afval(stoffen) achterlaten in de openbare ruimte achterlaten van lachgasartikelen of het vervoer en grotere hoeveelheden lachgas.

Het gebruik van lachgas an sich is niet verboden. Dit wordt anders met de beoogde invoering van het landelijke verbod. Het is inmiddels duidelijk is dat de landelijke wetgeving over een lachgasverbod nog op zich laat wachten. Ten behoeve van zowel de openbare orde, de verkeersveiligheid en om overlast, hinder en vervuiling tegen te gaan, wordt voorgesteld om een bepaling op te nemen waardoor het gebruik van lachgas in de gehele gemeente verboden wordt. Het voordeel van zo'n totaalverbod is, behalve een signaalfunctie, dat het overal van toepassing is. Hierop kan gehandhaafd worden door boa's en de politie.

Toelichting artikelgewijs:

- *2:48a Lachgasverbod*

Lachgas is de gangbare naam voor distikstofmonoxide (N₂O). Het inhaleren van lachgas zorgt voor een korte en (soms) sterke roes. Vaak gaat de gebruiker de omgeving anders zien en klinken geluiden anders. Iemand kan lacherig worden, vandaar de naam 'lach' gas. Lachgas is een kleurloos gas met een lichtzoete smaak. Lachgas is in winkels en webshops te koop. Het wordt verkocht in kleine metalenpatronen (als drijfgas om slagroom mee te spuiten). Voor medische doeleinden en in de autosport is het te koop in grotere metalen cilinders. Ten behoeve van persoonlijk gebruik wordt het per ballon verkocht. Het gas wordt vanuit patronen of cilinder in een ballon gespoten. Het is een feit van algemene bekendheid dat als in en uit een ballon wordt geademd, lachgas wordt ingenomen. Om te voorkomen dat lachgas wordt ingenomen via andere hulpmiddelen, vallen deze ook onder de reikwijdte van deze verbodsbepaling. Het gebruik van lachgas voor andere doeleinden zoals het spuiten van slagroom valt niet onder de werking van dit verbod.

De afgelopen jaren heeft het gebruik van lachgas een ware vlucht genomen, met name onder jongeren en jongvolwassenen.

Het gebruik van lachgas kan leiden tot ongewenst en onberekenbaar gedrag: omvallen, bewusteloosheid, slechte concentratie en onoplettendheid, hallucineren. Doordat lachgas vooral in groepsverband in de openbare ruimte wordt gebruikt, gaat hiervan een dreigende houding uit waardoor omstanders zich onveilig voelen. Het gebruik van lachgas wordt dan als overlastgevend ervaren. Omvallen, duwen en afwijkend gedrag vormt in een menigte of op openbare plaatsen waar publiek aanwezig is een risico voor de openbare orde. Ook kunnen door gebruik ongelukken gebeuren (men raakt onder invloed). Bijvoorbeeld roekeloosheid, vallen of zelfs tijdelijk bewustzijnsverlies. In het verkeer en op straat kan dit tot gevaar leiden.

Het gebruik van lachgas kan ook leiden tot vervuiling van de openbare ruimte. Lachgaspatronen, cilinders en ballonnen waarmee lachgas gebruikt worden, worden aangetroffen op verschillende locaties. Hoewel het weggooiën van dergelijk afval verboden is in de afvalstoffenverordening, wordt daarmee de oorzaak van deze vorm van vervuiling niet aangepakt, namelijk het gebruik van lachgas op openbare plaatsen.

Kanttekeningen en risico's

De VNG heeft wel een model-bepaling aangedragen m.b.t lachgas (Zie bijlage - Uitsnede ledenbrief VNG d.d. 14-7-20 m.b.t modelbepaling lachgas). Deze bepaling is geen totaalverbod, maar heeft als uitgangspunt dat lachgas verboden is als dit hinderlijk gedrag oplevert. De VNG stelt zich daarbij op het standpunt, dat een algemeen lachgasverbod waarschijnlijk geen stand zou houden bij de rechter. De VNG geeft daarbij als reden dat er zou moeten worden onderbouwd dat in de hele gemeente sprake is van aantasting van de openbare orde of overlast als gevolg van oneigenlijk gebruik van lachgas. Het gaat daarbij echter om een standpunt van de VNG en dus niet om een juridisch gegeven.

De redenering van de VNG valt daarnaast niet goed te rijmen met het feit dat bijvoorbeeld het verbod op drugshandel (art. 2:74) en drugsgebruik (art. 2:74a) wél in de Modelverordening zijn opgenomen. Bovendien zou de redenering van de VNG betekenen, dat er uitsluitend bepalingen in de APV zouden kunnen worden opgenomen, nadat zich in de praktijk problemen hebben voorgedaan, terwijl de regels juist bedoeld zouden moeten zijn om problemen te voorkómen. Tegelijkertijd zijn er meer gemeenten die een totaalverbod hebben ingevoerd.

Wanneer de onrechtmatigheid van een totaalverbod met een rechterlijke uitspraak wordt vastgesteld, kan worden gekozen voor een minder vergaande bepaling in de APV. Vooralsnog worden eventuele juridische procedures echter met vertrouwen tegemoet gezien.

Duurzaamheid en social return

De APV is een gemeentelijke verordening, waarin veel bepalingen staan over de eigen huishouding van de gemeente. De APV geeft regels over het maatschappelijk verkeer, voor zover dat plaatsvindt in de openbare ruimte of een weerslag daarop heeft. In de APV staan bijvoorbeeld regels over openbare orde en veiligheid bij het gebruik van de weg, over evenementen, horecabedrijven, standplaatsen, maatregelen tegen overlast etc.. De VNG heeft een model, dat als basis dient bij de periodieke actualisering van deze verordening. Daarbij is en blijft er aandacht voor wat op lokaal niveau leeft en speelt.

Financiële toelichting

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. Er vindt vooralsnog geen extra inzet van toezichthouders plaats op de naleving van het voorgestelde verbod. Toezicht en handhaving vindt plaats binnen de bestaande formatie en budgetten.

Participatie en communicatie

Na besluitvorming door uw gemeenteraad wordt de gewijzigde verordening gedeeld met betrokken collega's en externe organisaties en partijen die werken met de APV. Ook wordt de gewijzigde APV gepubliceerd.

Corona

Niet van invloed.

Uitvoering en planning

Niet van toepassing.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Beslispunt 1

De gemeenteraad besluit om de Algemene plaatselijke verordening Steenwijkerland te wijzigen volgens de "Nota wijzigingen APV 2021 - Lachgasverbod".